

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hova
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hova
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Az első lépés.

A francia példabeszéd szerint „csak az első lépés nehéz”, a többi aztán könnyen jő az első után. Szeretnők, ha így állana a dolog a Felenyed-remete-ponori útvonalal is, melynek létesítésére a közigazgatási bizottságnak folyó hó 12-én tartott ülésén megtörtént az első lépés, midőn a bizottság tagjai az útszakasz felenyedi részére a kért kifizetési költséget s munkaerőt megszavazták oly utasítással, hogy az útvonal ezen része még a nyár folytán járható állapotba helyeztessék.

Az eszme nem új, már az abszolút korszak hivatalnokai foglalkoztak vele, az útvonal irányát ki is jelölték, s itt-ott, hol a záporok be nem temették, még most is látszanak az akkori munkának némi nyomai. Azóta az ügy pihent, mert a megye termékenyebb s népesebb vidékein is sok helyt nyakig usztunk a sárban, ezekre kellett első sorban a munkaerő s a legszükségesebb hidakat is nagy ügygyel-bajjal lehetett kiépíteni és fenntartani az 1—1 ezer forintból, mely a közmunkaváltásból befolyt s az érdekelt községekre kivetett gyakran igen súlyos rovatalkó. — Ez az állapot már tarthatatlan volt. Szabályozni kellett a közmunkaügyet s részben kötelezővé tenni a közmunka megváltást. Ez súlyos terhet rótt a megyei lakosságra, bár nem akkorát, mint a közmunka- és közlekedésügyi miniszter ohajtotta volna. De így is van annyi haszon a dologból, hogy évenként több ezer forintot költhetünk jó szerkezetű s a szemnek is tetszetősebb műtárgyakra, megyei útvonalaink nagyrésze jobban van kavicsozva, van felügyelő személyzetünk s némely útszakaszon mértékdjelzőket is állíthattunk fel. Mikor már idáig jutottunk, hogy közlekedésügyi viszonyaink a megye nagy részében kielégítőek, egybeült tűrhetőkkel váltak, vagy azon az úton vagyunk, hogy rövid időn tűrhetőkkel váljanak: a figyelem okvetlen azon hegyi községek felé kellett hogy forduljon, melyek mostoha klimatikus viszonyaiknál fogva az éltük fenntartására szükséges gabona legnagyobb részét, minden iparcikkét, továbbá bort, pálinkát századok óta távoli piacokon kénytelenek beszerezni s

hátan vagy lóháton oly nyaktörő ösvényeken szállítani haza, a melyeket a természet jóindulata kegye számukra kijelölt s barmaik ösztöne járhatóvá taposott. — E községek megyénkben nagy számmal vannak s magas hegyektől körülzárva egy svájezi cantonnal vetekedő oly fellegvárszerű vidéken terülnek el, melyet egyetlen szekérút sem szel át.

E zárkózott helyzeténél fogva a művelődésben visszamaradt, de jóindulata s szorgalmas lakosság oly régóta készíti más számára az utat, hogy valóban megérdemli, hogy őt is megsegítsék szomszédai, mikor magának hegyei közül utat akar törni, hogy azon a megkönnyebbült forgalom közvetítésével az ők kunyhóikhoz is elhatolhasson a művelődés éltető melege s az anyagi jobblét áldása. De e nagyon is jogosult helyi érdeken s a méltányosságon felül a megyének s államnak magasabb fontosságú közgazdasági, közigazgatási s kulturális érdekei is megkövetelik, hogy e minden tekintetben káros s veszélyessé is váló elzárkózottság megszűnjék; hogy ezen vidék szorosabban fűződjék Nagy-Enyedhez, mint a megye székhelyéhez s egyik legjelentősebb műveltségű gócpontjához s egyúttal bányavidékünk főtelepei: Abrudbánya, Bucsum és idővel Verespatak is e központtal a mostaninál legalább három mértfölddel rövidebb közvetlen összeköttetést nyerjenek. Most csak nagy kerülővel Gyulafehérváron át vezet az egyetlen megyei közlekedési vonal, mely a bányavidéket a gabonavidékkel összeköti.

Ujabb vonal megnyitásához fogtunk, mely fogyasztót és termelőt egymáshoz közelebb hozván, mindkettőnek könnyebbé tegye a megélhetés feltételeit, s mely mindenütt a hegygerincek élén vezetvén, könnyebben fenntartható s a mi szintén igen fontos, nélkülözi az Ömpoly- és Aranyos-völgyi mély fekvésű közlekedési utak hadászati hátrányait s el nem viselhető fenntartási költségeit.

Nagykó a leküzdendő nehézségek, nem tagadjuk, évek izzasztó munkájába s tetemes pénzösszegbe fog kerülni, míg a nagyszerű panorámától szegélyezett s magas szirtek lejtőin kanyargó út a kifűzött végpontokat eléri. — Ezért telt bele

ide s tova négy év, míg az első nehéz lépést megtették. Reméljük, hogy a többi is gyorsan és eredményesen fogjuk megtehetni, különösen ha mindazok, kik az előnyökben részesülni fognak, tőlük telhetőleg támogatják a megyét ezen nagy horderejű kezdeményezésben.

Különösen felhívjuk Enyed város képviselőtét s a Bethlen-főiskola előjáróságát, hogy a megnyitandó új közlekedési vonal létrejöttét anyagi áldozatokkal is támogassák, mert az általuk képviselt két birtokosnak erdeik könnyebb értékesítése jelentékeny anyagi hasznot is biztosít, míg Nagy-Enyednek ezenkívül a piaci forgalom bizonyos várható megélénkülése is nagy előnyére lesz.

Ha ez út ki lesz építve, nagy és népes vidék lakói hálával fogják emlegetni a megye intező férfait, kik e nagy mű létesítéséhez az eszközöket megszerezték, s a műszaki vezetőket, kik tudományukkal és fáradságos munkájokkal az anyagi jólét s művelődés számára új területet hódítottak.

D. M.

LEVELEZÉS.

— Az állandó helyőrség ünnepélyes fogadása. —

Abrudbánya, 1886. május 17.

A mit Abrudbánya város közönsége ohajtott és várt a mai nappal teljesült; mert folyó hó 15-én foglalta el a Marosvásárhelyi állomásos 28-ik vadász-zászlóalj három százada Abrudbányán állandó állomási helyét, s hogy mily örömmel fogadta a város polgársága kebelébe, azt szerény tehetségem szerint becses lapjának megírom.

Ugyanis már kora reggel városumk ünnepélyes színt öltött, középületeinken nemzeti zászlók lengtek s az utcákon szokatlan nyüzsgés-forgás mutatkozott, mindenki a nap ünnepélyességétől lett áthatva, úgy hogy délelőtt 11 óra felé, midőn a jól szervezett Gyusz és Prikulica zenekara a polgári olvasó és társalgó egyeslet elnöke Boár Béla vezetése alatt a tanásház elébe ért, hogy a szerető tisztelet kir. tanácsos alispán Csató János ural egyútt a város végén felállított diszkaphoz menjen, a polgárság 200—300 főre szaporodott; innen a menet a Rákóczy-

TÁRCZA.

Erdélyi riadó.

Nines vége még a nagy honfoglalásnak, Határkő csak az első ezer év!
A győztesek új ellennel esztáznak,
Új fényben uszik sok új hősi név.
Mit ős apáink karddal küzdve kezdtek,
Most elvégezzük vért nem ontva mi,
Ők hármás bérezt, négy folyót szerzetek,
Nekünk sziveket kell hódítani.

Előre hát! A zászló már kibontva,
Hallják meg milliók szent jelszavát:
A hol vihar van, vész harangja kongja,
A béke oszondján lágyan szálljon át;
Keljen visszhangra minden magyar ajkon,
Hozsánna várja völgyön és hegyen,
Harsogja ihlettől reszketve lantom:
A szív, a nyelv itt csak magyar legyen!

Ki jobb kezét nyújt, nem daczolva velünk,
Az asztalfőn kerüljön jó helye;
Ölelje át igaz testvéri szívünk,
És minden kincsét ossza meg vele.
Vezessük őt az áldott Kánaánba,
Avassuk őt magyarrá, ha belép:
A bőség trónján tündökölni látva
Imádjá a magyarok Istenét!

De a kit ádáz gyűlölet vezérel,
Tiporjunk össze irgalmatlanul.
Frigyünk virágát ne áztassa vérrel,
Vesszen ki, ha szeretni nem tanul.
Ki aknáat ás alattunk, olthatatlan
Mérgebe fojtunk végelhelletét,
Hogy földet rázó, villámos haragban
Erezze a magyarok Istenét.

S ne csak sereggé toborzott rajongók
Vívják a bátor, hódító tusát!

Az ígéret minden magyar halandót
Halhatatlan erővel hasson át!
Vigyen minden kéz a nagy épülethez
Egy összetartó kicsi porszemet;
Az áldozat — ha lángja tiszta — kedves,
Csak gyújtsa meg az égő szeretet.

A munka mellett izzadó szegények
S a földi mennyet élvező urak,
Kik pörben élnek s a kik összeférnek:
E ezílihoz járjanak mind egy utat.
S ti nők, magyar nők, nemes érzelmeinek
Forrásai, legelől menjetek!
Ne adjatok szép szót, csókot, szerelmet,
Csak annak, a ki ott küzd veletek.

Előre hát, Erdély hívó szavára,
Szent küzdelem fölönté vitézei!
Tűzzük fel a zászlót a vár fokára, —
Csatánkat nem lehet elveszteni!
Már két a nap, már ébred a homályban
A szebb jövő, melyet ma kőd takar;
Azt vallja nyelv, szív majdan e hazában:
Csupán egy nemzet él itt, — a magyar!

Rudnyánszky Gyula.

Színházban.

Késő vala, de nekem még korán — —
A játszma folyt már, hogy belépheték —
Küzdött a hős nagy szenvedélyivel,
Mert szeretett, de nem szeretettel.

Figyelt a néző s hallgató sereg —
Én merőn állva néztem szerteszt — —
Csak őt, csak őt keresték szemeim,
De nem találták karsu természetét.

— S kitört a hős a fájdalom miatt:
„ . . Szeretni őt, mikor ő nem szeret . . . ?! ”
Visszhangra kelt egész valóm reá,
E mondata felrázta lelkemet.

S feledve hol vagyok, miért jövök,
Kimentem onnan némán, szóvalan;
Oh mennyi kétely marta szívemet!
Vigaszt keresék: hjába, hasztalan . . .

S hogy másnap ablakán megláttam őt,
S hogy ő reám vetette szép szemét,
Megjött a kedvem, mert tekintete
Elosztatá a lelkeim fellegét . . .

Damó István.

Emlékezés O. Veres Gáborra.

„Régi jó idők”-nek szokták mondani az apák azt a kort, melyben a társadalmi élet minden feltételének és követelményének megfelelő emberek születtek. Ma már a minden irányban fejlettebb társadalom oly sokféle és annyira fokozott követelménnyel lép fel az egyesekkel szemben, hogy azt, a ki azoknak megtud felelni, mint ritka tüneményt csodáljuk, tiszteljük és szeretjük. O. Veres Gábor nem sok kívánni valót hagyott fenn e tekintetben. Csalhatatlan bizonyossága annak az az általános tisztelet, utógondolat nélküli elismerés és különösen igaz szeretet, melylyel őt a társadalom, mint kedvencz gyermekét, ültette keblére.

Még élénk emlékezetünkben élnek azok a nem is oly régen letelt szép idők, a mikor a mi felejthetetlen Gábor barátunk egy évszázal daczolva képes életerőben járt-kelt közöttünk, szívzerinti igaz és meleg érdeklődéssel kísért minden a köző előmozdítására irányuló ügyet, eseményt vagy intézményt s aztán részt is vett annak célra segítésében lankadást nem ismerő buzgósággal, a sikert biztosító tetterővel.

Ügyvéd volt ő a szó igazi, nemes értelmében. Tetteiben, eljárásában sohasem maradt számításon kívül a szív, a mi oly sok moderu felfogás szerinti ügyvédnél vajmi ritkán szokta érvényesíteni jogait. A higgadt meg-

induló hangjai mellett a fogadás színhelyére kettős rendben vonult ki. Itt mintegy egy órai pihenés után az országuton nagy porfelleget láttunk, a mi mindnyájunkat a zászlóalj biztos jöveteléről győzt meg, s kevés vártatás után a zászlóalj tiszt karával s derék őrnagyát lóháton előttünk láttuk; ekkor a polgárság nevében városi főorvos dr. Nagy Károly előlépett s magyar nyelven, a helybeli római kath. plébánus pedig német nyelven üdvözölték, mire parancsnok őrnagy ur először magyarul, azután német nyelven igen szépen megköszönte a szívélyes fogadtatást, mondván, hogy a mi nemes és jó fog lenni, a polgárság érdekében meg fogja tenni, — kéri zászlóalj és tisztikarát a további barátságban megtartani. Ezekután a menet a Rákóczy-induló hangja mellett a piacra bejött, innen ima vezérlése után ki-ki szállására tért.

Másnap 16-án, midőn a zászlóalj magát kipihente, a polgárság a városligetben az összes legénységet megvendégelte; volt gulyás elég, folyt a bor bőven, este pedig a tisztikar részére egy 60—70 teretű vacsorát rendezett ifj. Urmósi Lajos vendéglőjében, hol is örömmel láttuk, hogy nemzetkülönbség nélküli sietett mindenki résztvenni s így pohárköszöntés is volt elég, s jó kedv reggelig.

Végül meg kívánom jegyezni, hogy a nagyszágos alispán ur. kinek hazafias buzgalma és közreműködése nagyban befolyt ohajtásunk teljesítésére, a zászlóalj befogadására kibérelt szállásokat megtekintette s kevés észrevétele megtétele után mindent jó rendben talált.*

r. l.

Nagykanizsa, 1886. május 13.

Van tehát nekem is egy kis örömem; ma kaptam szülővárosom lapjának május 9-iki számát. Oh mily nagy volt örömem, — milyen kevés idő telt el azóta, hogy az „erdős-völgyest“ a „rónás-délibabossal“ felcseréltem — s mégis mennyi változás! Sokat hagytam oda, mikor eljöttem és sokat kaptam meg itt, a mit ott nélkülözni kellett; hanem aztán egyet mégis ott hagytam, a mit itt hiába keresek, azt nem lelem fel pénzzel, szorgalommal, az csak ott van, a hol volt, nem pedig ott, a hol lesz: ott hagytam az otthonom.

Mikor arra gondolok, hogy az az én otthonom milyen szomorú volt nekem, s mikor eszembe jut, hogy az én otthonomban ott van az a két sir s halottammal — akkor aztán örömmel sétálok végig a városban s a temetőn, s olyan jól esik nekem, hogy nem érdekel itt senki sem az élők, sem a halottak közül s lelkem örül, hogy odahagytam otthonomat.

Aztán ott hagytam még valamit, a mit csak kitűdja mikor fogok meglelni: ott hagytam templomomat, istentiszteletemet. Különös ugy-e?

Mikor két ember arról dicsekszik egymásnak, hogy mennyire haladt a világ, a XIX. század mennyire alakult s tökéletesít mindent, a kultúra s a vallásosság, hogy hó-

* Teljes reményünk van, hogy a kedvező fogadás a derék katonaság és az áldozatkész polgárság közötti folytonos jó egyetértés kezdetét képezi, mire annál nagyobb reményünk lehet, mivel a polgárság bizonyára fel tudja fogni a legmagasabb helyen, a legfőbb hadúr rendelkezése alatt ezen intézkedés jelentőségét, — s midőn ennek fedezete alatt békés munkáját jöjete gyarapodására és társadalmi élete biztosítására megnyugtatólag folytathatja, egyszersmind teljesíteni fogja kötelességeit, ha szükség, áldozattal is. — Kérjük t. levelezőnk tudósításainak mielőbbi folytatására. Szerk.

fontolás, az iskolázott, egyenes észjárás igen szép harmóniában egyesült benne a méltányos és rabulistikát nem ismerő, humanus elvekből kiinduló jogérzettel. Örömmel is ragadta meg az alkalmat minden egyesület, hogy üdvözöljék a közönség elmozdításában tehetségeit és készségét felajánlott szolgálatait felhasználja; mint a tüzoltó-egylet főparancsnoka, annak éltető lelke, legerősebb támasza, valóságos édes atyja volt; a mit a tagok határtalan tisztelgette, odaadó szeretete s a közönség osztatlan elismerése jutalmazott.

Ügyvédtársai is mindég tisztelettel, elismeréssel szóltak róla s iránta érzett becsülések és tisztelgetések sohasem adott helyet a féltékenykedésnek, annál kevésbé a rut kenyérrigységnek.

Egyáltalán nem emlékszem, hogy valaki valaha ellenséges indulattal nyilatkozott volna róla.

Különböztetés már külső megjelenése is rögtön bizalmat gerjesztett mindenkiben. Egész lényéből valami kedves, jótékonyan ható jószág sugárzott. A külső burkon, mint a transzparentól, átvilágított a szív, a lélek üde világa, mely mindig megtalálta az utat a rokonszivekhez, hatása soha el nem maradt. És a szívnek teljességéből beszéltek az ajkak. A mit arczán, mint lelkének tiszta tükrében látni lehetett, ajkai mindig azt szólták.

Ennek természetes és elmaradhatlan következménye volt az a közszeretet és meleg barátság, melylyel őt mindnyájan környezték. Soha az a társaság, a melyben Gábor ott volt, rozsl nem mulatott; még ha senki sem is szólt, kedélyének kisugárzó melege otthonossá tette körét, mint az édes otthon tűzhelyének barátságos világa és melege.

E páratlan szívjóságából folyt az a ritka gyöngédség és önfeláldozó szeretet, melyet mint családapa tanusított

dit nagyobb-nagyobb tért magának, jó lesz nekik odavetni — ellenkezől — azt, mit alább mondandók.

Budapestet elhagyva mintegy 12 mérföldnyi utat halad az ember a Balaton mellett a déli vasút vonalán s elhagyva a Balaton felső partvidékét s a nagyobb városok közül Szekesfehérvárt, vasuton mintegy 8 órai út után beérkezik Nagykanizsára. Élénk kereskedelmi hely, nagy közlekedési központ a horvát és magyar, valamint az osztrák határok közt; törvénytörvény, főgymnasium, honvéd és közös hadsereg állomása, szóval mindene van, — hanem azért a reformátusoknak még sem tudja megadni azt, a mire azoknak legnagyobb szükségük van: a templomot, az istentiszteletet, s az az 50 család református, a mely Nagykanizsa 18 ezer katolikus népe között él, kénytelen vagy saját házában, vagy a szabad ég alatt di-esérni az Istent — akár csak az első keresztyének. Hatvan-hetven lélek arra van kényszerítve, hogy magamagának, esetleg családjának prédikáljon, vagy ha nem akar, akkor aztán vasárnap menjen oda, hol a „bibliát“ per 32 levélű emlegetik s a hol csak salakot szed fel magára.

De tán nem lesz így soká, mert a napokban Körmenyi N. somogyi esperes és Cseresnyés Sándor itteni kir. törvényszéki elnökkel élőkön egy bizottság alakult a reformátusok közül, melynek feladata leendő összetett pénzből egy papot eltartani, s míg a csemete egyház megerősödni fog (?), az istentiszteletet magánházakban megtartatni; másodsor mondok: akár csak az első keresztyének!

Hanem mindezeket csak mint mellékéseket említem, áttérek levelem tulajdonképeni tárgyára.

Mikor lapomból azt olvastam, hogy Komlósy színtársulata 11-én megkezdte Nagyenyeden előadásait, valami olyan diésekedés, olyan büszkeség ült ki arcomra s nyomban mentem be vele egyik hivatalból a másikba s fennen dicsekedtem: lám, Szekesfehérvárról lemege Erdélybe, le kis szülővárosomba s pártolásban részesül, de bezzeg nem jön ám Nagykanizsára, pedig közelebb kapná, hol a márczius 20-tól tartó színi idény alatt még a legnagyobb erőfellepte sem képes megtölteni a termet.

Jelenleg itt Geröffy Andor jóhírű társulata működik, de a mostoha pártolás, melyhez a kanizsai nép úgy ért, natanal eszükbe juttatja, hogy első az élet s azután a művészet, s legjobb erői egymástán hagyják oda. A napokban Hamletet kísérelték meg adni, — én azt gondoltam, hogyha én elmehetek azért, mert nekem módomban van: akkor legalább is az egész Kanizsa ott lesz. Csalódtam, mindössze is alig voltunk tízen s Thalia szegény papjai kénytelenek voltak az előadást el sem kezdeni. — Jelenleg vendégszerel Margó Célia, a budapesti népszínház elsőrendű énekesnője, ez aztán meg-megtölti a házat, de ha elmegy, a színészek egére felleg borul.

S az a szép, hogy mindezek dacára Kanizsa már évek óta vajudik egy állandó színház felállításának kérdésével; valaki aztán — pedig idevaló — az itteni „Zala“ című lapnak „Tollhegygyel“ rovatában így szolt: „minek ide állandó színház, mikor ez a kérdés is már magában egy állandó komédia“ — jelezve az eszme fonák-ságát s a kiviteltre vonatkozó intézkedések esigamódra haladását — s a szeg fejére ütött.

E tekintetben tehát alant áll; színházépülete egy fogadó ebédője, diszletai avult rongyok, műkedvelő társulata nincs, — ezek aztán igen sokat vonnak le becsülből. Ellenben gazdagsága, gazdasága és kereskedelme

ővi iránt. Mikor bálványozásig szeretett kis leányát a körlehetetlen halál elragadta, atyai szíve csaknem megtörtött, az erős férfi csaknem összereszkedett a súlyos csapás terhe alatt. Még a halálközdelem nehéz óráiban is szüntelen övének jövője lebegett lelki zmei előtt, akkor is azoknak sorsa tölté el az utolsó lehelletig szerető szívét. Mikor már látta, hogy egy néhány percz mulva le kell számolnia az étettel, akkor is arra kérte az Istent, hogy ha teheti, tartsa meg őt családjának.

Ilyen lélekből ismét természetesen folyt egy másik érzés, a mi szintén ritka jelenség az ügyvéd pályának, többnyire sívás materialisticus világnézetekkel és magasabb gondviselést nem igen ismerő anyagi érdek-szövevényekkel behintett utain, — ha bár természetszerűleg nem is ellenkezik vele, — a mély vallásos érzés. Ritkán mult el uracsoraosztás, hogy Veres Gábor részt ne vett volna benne s más alkalommal is nagyon gyakran ott lehetett látni az Isten házában, a mint buzgón és vallásos áhitattal hallgatta a szent igéket. Sokszor megtörtént, hogy mikor családja nem ment templomba s ő ott volt, hazamenve így szolt: „templomban voltam s mindnyájatokért imádkoztam.“

Meghalt! nincs többé! de emléke be van írva kitörölhetetlen betűkkel övének, barátainak szívébe. Helye üres maradt, mert betölteni oly nehéz, de szívünk telve lényével, szellemével, ebben emeltünk templomot a felejtethetetlen jó barát emlékének. Oh nagy ez a templom, mert sok, nagyon sok ember szívéből épült! s nem is fog összeomlani soha, a mig nemesen érző szívek, igaz őszinte barátok járnak belé imádkozni.

F. A.

emlegetett, szöloterületei beláthatlanok, buzaföldjei bejáthatlanok.

Lapom hírei közt ez is áll: „Májusi fagy.“ Erre vonatkozólag megjegyzem, hogy ugyanazon nap, folyó hó 7-én reggel ujnyi vastag hó esett s mindent lefagyasztva, szöloében és gyümölcsben egyaránt pötolhatlan kárt tett, s mert Kanizsa legalább is 700 mérföldnyire van Enyedtől (nem tudom biztosan), ez enged következtetni arra, hogy a fagy országos volt, napközben is többször esett hó, a mi itt annyival is nagyobb esoda, mert a kanizsaiak még ahhoz sincsenek megszokva, hogy február végén havat lássanak.

Annyi tárgyam van, mikről írni akarnék, melynek a népelet a magyar és horvát határszélén, nyelvsajátság, társadalmi és népszokások, nemzetiségi viszonyok stb., de éppen e tárgyalmaz annyira összezavartja leveletem, hogy attól tartok unalmas leszek, másfelől aggódom, nem-e irtam mindezeket is csak papirkosár számára? Hanem ha a t. szerkesztőség nem tartja érdektelenné, hogy e távol s hiszem ott csak kevés által ismert vidékről és városról egyetmást hetenként ezen keretben a legmegbízhatóbb alapon s részint saját tapasztalatom után közöljek s e közleményeknek becses lapjában helyet adand: ugy teljes örömmel fogom folytatni leveletem s fogok törekedni oda, hogy a „Közérdek“ t. olvasóit hamis és érdektelen tudósításokkal ne untassam.*

Emmanuel Győző.

Színészet.

Lapunk mult számában közzétett felhívásunk, a körünkben időző színtársulat érdekében, nem maradt eredmény nélkül, mert az utóbbi előadásokat már szépszámú közönség nézte végig. Igaz ugyan, hogy a „Nemzeti Szölo-loda“ nagyterme még több műpártolót is képes volna befogadni, de egy provinciális város közönségétől, melynek erszénye a társadalom annyi követelményei számára folyton nyitva áll, ez is tisztességes fogékonyaságot tanusít a művelzet irányában. S színészeink, mint erről folytonosan meggyőződünk, teljes mértékben meg is érdemlik a pártolást.

Szombaton, május 15-én Edmund Audran operettje „Az üdvös ke“ került színre. A fatalizmust babonává esavaró néphiten alapuló mese és Audran operaszereű kedves zenője ez operettet e nemben egyikéve teszik a legkedvesebbeknek. Nyilas Ilona (Battina) kedves játékaival és kitünő énekével elbűvölte a közönséget, mely az ő s Pénzes (Pippo) pásztor-duettjét lelkesülten megtapsolta és újrázta. Kiténtek még Komlósy (Lorán), Kenedies (Frittelini), Szida Teréz (Fiametta) énekével és különösen Hegedüs (Rokkó) finom, diszkrét játékaival; kár, hogy folyton tartó rekedtsége akadályozza hangjának teljes érvényre juttatásában. — Általában a hatás nagyobb személyzet és megfelelőbb dekoráció mellett teljes lett volna.

Vasárnap, 16-án Almási T. népszínműve „Czigány Panna“ adatott. E darab érdeme főleg abban áll, hogy eltér a chablonszerű „Falu rossza“-féle utánzatoktól s némileg új viszonyok közé vezet. Egyébiránt aesthetikai értéke csekély. Nyilas Ilonán kívül, ki a czimszerepet igaz érzéssel és valódi rutinul játszta, dícséretet érdemel Völgyi Katicza (Ilus) ki naivanak is jönnek bizonyult. — Pénzes (Marci) éneke a harmadik felvonásban megérdemelt tapsokat kapott. A czigányvajda szerepét Ferenczy oldotta meg dícséretesen, Komlósy (Vak Pesta), Hegedüs (Panoramás), Baksay (Barát) szintén jól állták meg helyüket. A darab intenciója, hogy az igaz szerelem gyzedelmeskedik az előítéleten, az összhatásban tisztán ki volt domborítva.

A kedden, 18-án előadott „Rip van Winkle“ egyike volt a leghatásosabb előadásoknak, melyeket e derék társulattól láttunk. A komoly szellemű darab morálja az, hogy vagyonhoz csak munka után juthatni; míg a kalandor élet keservesen megbünteti magát. Ezt symbolizálja Rip szerepe, mit Pénzes szép sikerrel töltött be. Különös animóval énekel s énekét kifejező, helyes játéka is emelte. Nyilas Ilona Lisbet és Alice szerepét a töle megszokott sikerrel oldotta meg. Dallamos énekszámait kedveivel s hatásosan énekelte. Kenedies Adrien kis szerepében hallatta szép tenorját. Komlósy (Derrick) ez este is jó komikusnak bizonyult. Hegedüs (Van der Bilt) és Ferenczy (Nick és Jean) jól betöltötték kisebb jelentőségű szerepeiket. Völgyi Katicza (Katharina) és Szida Teréz is osztoznak az est sikerében.

Szerdán, 19-én Schönthan Ferenc bohózata „Az arany pók“ került színre csekély számú közönség előtt. A kik kedvüket találják az eleven komikumban, nagyon sajnálhatják, hogy nem nézték meg e mulattató lélekreteésekben, eredeti szituációkban gazdag darabot. Az előadásról kimondhatjuk, hogy az minden tekintetben sikerült. — Színészeink kedvel és oly művésziileg játszottak, minőt vidéken vajmi ritkán láthatunk. Sándor (Klingenberg), Ferenczy (Henfling), Völgyi Katicza (Sárka), Komlósy (Vörlitz) és Kenedies (Henrik) minduntalan zajos tapsokra ragadták a közönséget. Azonban az est hőse Hegedüs volt (Haspe), ki a fodrász szerepében kitünően si-

* Szívesen vesszük, különösen a népszerűre, társadalmi életre vonatkozó viszonyok ismertetését. Szerk.

került alakot mutatott végig jól mulatott.

Csütörtökön, a „hold“ cz. 3 f. zenét Leococq irta. dedése s a komik lodésben tartották a (Manola) csinnal s tén Szida Teréz (Bdik felvonás nagy zott. Kenedies (Mig terekben is tisztá (Don Brazero) szölo-éneklés nem az ő portugal miniszter nomsággal a bálás Ferenczy az örökké Ismételten fe élvezetet nyújtó el

— Na hanem kedves vendégeim vaglás után. Asszról! semmiben se gazdánk. Az egész szerű izléssel bere szott a gondos és nyainak idomító ké ismerő jó módja.

Az őrnagygy házi kisasszonyok rendbe hozzák, é Lipótomhoz. Ott t. szében lecsüggeszt mondhatni kétség

— Na már dőleg, — hogy Mac csufosan kapitulál

— Könnyű előzmény nélkül i téve s meg nagyo lalom a perezeket — mondá ő még

— Már edes is a helyzetet a t aggasztót nem lát történt!

— De ugya ha az ember nevé

— Vagy ug a mai eset elég a feltéve, hogy bi

Ki sem mon a kitoró féltékeny

— Mit! tal azért nevet ki! — s folyton hadonáz vagyunk s azt me merd vetni szemé

En azt sem gudjam e nem va Magam sem volta

támadásokhoz se teljes haraggal é vait, mikor az aj gazdánk áll meg végletekbe ment

hamarjában észre észrevettük, egyis is teljes zavarban meit s mi megle szavakat; az ige hatott volna min

— Megeng s ilyen — a min meg, de már me mi felett tűzbe

Felelni kel — Csekély

kissé félreértett lalkozásra adott kiegyenlítőjük az san kérem kedve egészlő semmit

Lipót ezala indulásra valló a kinézett rajta. A ság a kertben sé nézeget. Az idő s én nem akarra várakozásban tart

afoldjei bejár-

„fagy.” Erre nap, folyó hó, lefagyasztva, van Eneyed-keztetni arra, többször esett a kanizsaiak hátrán végén ha-

nek, milyenek nyelvajtsátság, nyok stb. de tja levelemet, gódom, nem-e a? Hanem ha, hogy e távolról és városról megbizhatóbb zöljek s e közd: úgy teljes törekedni oda, tektelen tudó-

tel Győző.

írásnak, a kömaradt eredmar szepszámú Nemzeti Szálépés volna be-gétől, melynek számára folyó-ágot tanúsít a eről folytono-ís érdemlik a

bran operettje must babonává peraszérü ked-teszik a leg-dves játékaival mely az ő és megtapsolta és enulies (Frit-külösen He- hogy folyton teljes érvényre személyzet és olna.

De az igazán ban áll, hogy azatoktól s né-esthetikai érn-szeretepet igaz-eretet érdemel bizonyult. — ban megérdem-epét Ferenczy állta, Hegedüs álltak meg he-zerelem győze-tisztán ki volt

n Winkler” melyeket e de-darab morálja tui; míg a ka- Ezt symboli-ított be. Kü-elyes játéka is et a töle meg-kszámait kedv-és szerepében ez este is jó it) és Ferenczy ntőségü szere-a Teréz is osz-

bohózata „A z közönség előtt. mban, nagyon atlatto féltre-aratot. Az elő-rintetben sike-ileg játszottak, ndor (Klingen-(Sárika). Kom-duntalan zajos az est hőse He-en kitünően si-társadalmi életre Szerk.

került alakot mutatott be. A kis számú közönség mind- végig jól mulatott a kitűnő komikai vénával irt darabon.

Csütörtökön, május 20-án Vanloo és Leterier „N a p és hold” ez. 3 felvonásos operetteje adatott, melyhez a zenét Lecocq írta. A dallamos zene, az összjáték kerek- dedése s a komikus helyzetek mindvégig élénk érdeklődésben tartották a középszámú közönséget. Nyilas Ilona (Manola) csinnal s kedvesen játszott és énekelt, ugyszin- tén Szida Teréz (Beatrix) is. Különösen sikerült a másod- dik felvonás nagy kettőse, mit a közönség meg is újrá- zott. Kenedies (Miguel) kedves, hajlékony s a felső regis- terekben is tiszta tenorja nagy hatást keltett. Hegedüs (Don Brazero) szokott ügyességgel játszott, de már az éneklés nem az ő kenyerere. Komlósy az „asszonybolond” portugál miniszter szerepét játszta sok komikai érrel és fi- nomsággal a bálás publikum hangos derűsége között. Ferenczy az örökké álmos Degomezt adta a csalódásig hűen.

Ismételten felhívjuk a t. közönséget a valóban sok élvezetet nyújtó előadások látogatására.

Referens.

CSARNOK.

A gyöngyvirág.

(Folytatás)

— Na hanem most már menjünk be; isten hozta kedves vendégeimet; jól fog esni a pihenés a hosszú lo- vaglás után. Asszony! lányok! gondoskodjatok minden- ről! semmiben se legyen hiány! — mondá derék házi- gazdánk. Az egész társaság bevonult a tágas és példány- szerű izléssel berendezett lakásba, hol mindenben meglát- szott a gondos és takaros háziasszony és jól nevelt leány- nyainak idomító keze, nő meg a család nélkülözést nem ismerő jó módja.

Az órnagygyal a házigazda foglalkozott; leányait a házi kisasszonyok vitték szobájukba, hogy toilette-jüket rendbe hozzák, én meg siettem az én megsomorodott Lipótomhoz. Ott ült a pamlogon a házigazda hálókötös- sében lecsigszett fível, arezín a vigasztalhatatlanság, mondhatni kétségbeesés kifejezésével.

— Na már ez még sem járja — mondám én fed- dőleg, — hogy Mars fia ennyire lágy szívű legyen s ilyen csufosan kapituláljon minden kis kellemetlenségnek!

— Könyvű neked teljes diszben, minden neveléses előzmény nélkül így beszélned, míg én kinevetve, csudá- téve s még nagyobb kellemetlenségektől remegve szám- lálom a perczeket, hogy kinos börtönömből kiszabaduljak, — mondá ő még mindig csüggeteg hangon.

— Már edes Lipótom, akármilyen válságosnak látja is a helyzetet a te felzúgott képzeleted, én abban semmi aggasztót nem látok, hiszen semmi megbecstelenítő nem történt!...

— De ugyan kérlek, hát te azt semmibe veszed, ha az ember neveltséggé lesz az előtt a kit...

— Vagy ugy! hát itt a bibi?! te azt hiszed, hogy a mai eset elég arra, hogy elveszítsd Mathild vonzálmát, feltéve, hogy bi...

Ki sem mondhatám jól e szavakat, felugrott volt s a kitűnő feltűnésű egész szenvedélyességével kiáltá:

— Mit! talán azt hiszed, hogy téged szeret s engem azért nevet ki! — miközben fenyegetőleg közeledék felém s folyton hadonázva folytatá — hohó! még annyira nem vagyunk s azt mondom, hogy félre állj utamból s rá ne merd vetni szemed, mert különben semmiről sem felelek!

Én azt sem tudám, hogy bámuljam-e vagy hara- gudjam e nem várt és meg nem érdemelt kitérés miatt. Magam sem voltam valami türelmes természetű s az efféle támadásokhoz sem voltam szokva s már éppen készülék teljes haraggal és büszkeséggel visszatámasítani sértő sza- vaikat, mikor az ajtó hirtelen megnyílik s a küszöbön házi- gazdánk áll meg bámulva a heves jeleneten, mely talán végtetekbe ment volna, ha hirteleni megjelenése, melyet hamarjában észre sem vettünk, felbe nem szakítja. A mint észrevettük, egyszerre mindketten elhaltunk! ő is, mi is teljes zavarban voltunk. Kérdőleg függesztő ránk sze- meit s mi meglepetésünkben nem találánk felvilágosító szavakat; az igazi ok bevallása szerfelett kellemetlenül hatott volna mindnyájunkra. Végre ő megtörte a csendet.

— Megengedjenek édes öcsém, hogy ily váratlanul s ilyen — a mint látom — kellemetlen helyzetben leplem meg, de már megtörtént s most már bizalmasan kérдем: mi felett tűzhetek össze oly hevesen?

Felelni kellett.

— Csekélység az egész — mondám — Lipót egy kissé félreértett bizonyos dologban s ez egy kis összeszó- lalkozásra adott alkalmat, de azt hiszem, hogy békésen kiegyenlítjük az egészet s én a magam részéről bizalmas- san kérem kedves urambátyám, ne szóljon oda bent az egésztől semmit; kár volna ezt a szép napot elrontani.

Lipót ezalatt egy kissé restelkedve, de mégis fel- indulásra valló arc kifejezéssel állt az ablak mellett s ki- kinézett rajta. A mint odapillantok, látom, hogy a társa- ság a kertben sétál s a kis Mathild egy gyöngyvirágcsokrot nézeget. Az idő nem volt alkalmas a helyzet tisztázására s én nem akarva derék házigazdánkat továbbra is e kinos várakozásban tartani, azt ajánlám, hogy menjünk mi is a

kertbe, nemsokára itt lesz a Lipót ruhája is és akkor ő is követni fog. Házigazdám még egy pár megnyugtató és barátságos szót intézett a mogorván ott álló Lipóthoz s aztán barátságosan köszöntve, magára hagytuk. A mint a kertbe léptünk, Mathild futott előnkbe, gyermekes dévaj- sággal kérdezve: hogy van a mi szegény rabunk? bár hozná hamar a ruháját, mert Ilona s a májor-kisasszo- nyok egészen el vannak szomorodva. (Szegény Lipót! ha hallanád.)

— Ej! ej! Mathild, ne légy olyan esztalan! — mondá atyja feddőleg.

— De atyus! hiszen te nem tudod, hogy a kadét urak milyen szép csokrokat adtak a szép májor-kisasszo- nyoknak; nekünk megmutatták s azt is elmondták, hogy estére hozzájok vannak híva theára. Na ugyan szép az uraktól, hogy nekünk soha egy szóval sem említették ezt az ismeretséget! Különbön gratulálnak!

— Gyermek! ne fecsejgy többet! — mondá atyja félig haragosan.

Erre aztán egyszerre elkedvetlenedett, szemei meg- teltek könnyel, szólanul ott hagyott s jó darabig nem is mutatta magát a társaságban. Meglátszott rajta, hogy mint kedvenc, nem volt ilyen rendreutáshoz szokva. Atyja is, úgy látszik, megbánta keménységét, mert rögtön gyöngöd és szeretetteljes hangon szólította, de nem jött.

(Folytatás következik)

VEGYES HIREK.

— Az erdélyi ref. egyházkerület e folyó évi rendes közgyűlését br. Kemény Gábor főgondnok június 17-ik napjára hívta össze Kolozsvárra. Ezen közgyűlés fontosabb tárgyai a következők: 1. Egyházi törvényeink- nek a szinai törvényekkel összhangzatba hozatalára nézve előterjesztett javaslat tárgyalásának folytatása. 2. A föld- termentesítési kötvényeknek 5% magyar papírjardék kötvényekre lett convertálása folytán szerzett kamatjöve- delem-többletnek mi ezéla fordítását tárgyzó javaslat. 3. A Bethlen-collegium theol. ifjak részére közérkezés (convictus) szervezése. 4. Az államségélyből 4000 frtnak rendszeres egyházi segélyekre kintalása iránt tett előter- jesztés. 5. Az egyházkerületi házi pénztárból újabban folyó- vá tett 1000 frt segély kiosztását tárgyzó javaslat. 6. Az államségélyből 2000 frtnak egyházkerületi központi köz- igazgatási költségek fedezésére fordítását tárgyzó javaslat. 7. Gondnok választások. 8. Tanár választások.

— Oberschall Adolf a marosvásárhelyi kir. ítélő tábla elnöke elfoglaltán magas méltóságát, remek bekö- szöntője, leereszkedő és előzékeny fellépése, nagy tudománya mellett nagy szerénysége mindenkit meghódított, a közvéleményt egészen megnyerte. A kir. tábla tagjai, mint az új elnök őket nevezte „bíró társai” folyó hó 20-án fényes banquetet rendeztek tiszteletére. — Ohajjuk, hogy a kitűnő elnök általánossá tegye hazarészünk bírói kará- ban azt az emelkedett jogi szellemet, tudományt és társa- dalmi magatartást, melyek együttesen őt a Curia legje- lesebb bíráinak egyikévé tették.

— Jency István, Gyulafehérvár szab. kir. város nyug. rendőrkapitánya folyó hó 20-án, 70 éves korában meghalt. Azok, kik az elhunytak, Gyulafehérvár régi polgáranak derült, humoros szellemét ismerték, a „régí jó idők”-re való visszaemlékezés mellett sajnálva fogadják e gyászírt. Halálát leánya és számos rokon gyászolja. Béke poraira!

— Magyar Igenből folyó hó 13-án reggel 8 órakor indult el az itt állomásozott es. kir. katonaság N.-Szébenbe. Hogy minő okok hozták az említett katonaságot közsé- günkbe, annak fejtegetésébe nem kívánunk elegetni s így azt nem említjük. Hanem nem hagyhatjuk említés nélkül azt a humanus, előzékeny s mindenkit megbecsülő magatartást, melyet az itt állomásozott katonaság a magyar- igeni lakossággal szemben tanúsított. Az a könyvesepp, mely ugy a távozó katonaság, mint a hátramaradt lakós- ság szemében rezgett, legszebb ékes szölvója volt azon érzésnek, melyet mindkét fél egymástól elválása pillana- tában érzett. Halás elismerő köszönetünket nyilvánítjuk a fennirtakért es. kir. százados Knaip Gusztáv urnak, a vele volt tiszti karnak s az egész századnak. Adjon az Isten nekik állandó egészséget, katonai pályájokon szerencsét s övezze őket azon szeretet, melyben Magyarigen lakossága részesítette. — Többek nevében Lukácsffy Victor.

— Értesítés. Az E. M. K. E. balázsfalvi vidéki kör választmányának folyó hó 16-án tartott ülésében hoz- zott határozata következtében a Balázsfalván immár be- rendezett „kölcson-könyvtár” a megállapított rendszabály szemmel tartása mellett a t. olvasó közönség rendelkezésére bocsátatik, miről ugy a folyó évre kölcsondíjakat már befizetettek, mint azok is, kik a könyvtárt ezután kíván- ják igénybe venni hazafias tisztelettel értesítettek. — A könyvtár tiszt. Ágoston Mózes ref. lelkész könyvtárnok urnál van elhelyezve, hol minden hétfőn és csütörtökön vehetők könyvek és míg a könyvjegyzéknek nyomtatásáról gondoskodhatnánk, ez is a könyvtár helyiségében bete- kinthető. Ezen könyvtár berendezése által választmányunk az e vidéken lakó olvasni kívánó közönségnek régóta nélkülözött, minden mivel embernek szükséges, szelle- met tápláló intézmény létesítésének kívánt megfelelni és

nem kételkedünk, hogy ez a kellő támogatásban fog ré- szesülni. Azon áldozatkész hazafiak névsorát, kik ezen könyvtár megalapítását elősegítették, pár nap múlva fog- juk közölni. Az E. M. K. E. balázsfalvi vidéki kör elnök- ségétől — Buzásbocsárdon, 1886. május 18-án — Grün, alelnök.

— Védhímlőoltás. A késedelmezőkre tekintettel folyó hó 25-én, szerdán délután 4 órakor még egy nyil- vános védhímlőoltás fog tartatni a városháznál, mely 1886- ban valóban utolsó lesz; felhivatnak mindazok, kiknek ol- tatlanul maradt gyermekeik, azok előállítására.

— Uszodamegnyitás. Folyó hó 21-ikén a városi uszoda megnyitott; a fürdési óra délután 6 és 8 óra közt is a nőknek osztott be, de csak azon esetben fog ezen beosztás fenntartatni, ha az uszoda ekkor a nők- zönség részéről eléggé igénybe lesz véve.

— Névmagyarosítás. Usorti Rezső, vizaknai lakós vezetéknevének „Ungvári”-ra változtatása engedélyezve lett. Ezzel kapcsolatban felhívjuk Abrudbánya, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Vizakna magyar érzelmű, magyar születésű régi polgárait, hogy a névmagyarosítás által is igyekezze- nek kifejezni nemzetiségüket és ez által is kevesbbsíték azok számát, kiket elleneink, nevükre való hivatkozással, a magyar nemzettestől távollevőnek szeretnek feltüntetni. Utasítással szivesen szolgál szerkesztőségünk.

— Fördőrend. Nagy-Enyed város uszodájában a következő fördőrend állapított meg: 1. Szerdán és szom- baton d. u. 2 órától d. u. 6 óráig a Bethlen-főiskola ifju- sága fürdik díjmentesen, saját uszómestere felügyelete alatt. 2. többi napokon és órákban fürdők: a) a férfiak reggel 6-tól 9 óráig és déli 12 órától d. u. 6 óráig. — b) a nők reggel 9-től 12 óráig és d. u. 6-tól 8 óráig. — c) Pénteken d. u. 5—7 óra közt a helybeli honvédelegény- ség saját tisztjei felügyelete alatt fürdik. 3. Egy fürdő-jegy ára 10 kr, katonajegy őrmestertől lefelé és diákjegy — az 1. pontban irt órákon kívül — 5 kr. A fürdő-jegyek a bemenetnél válthatók. Bőrlétegyek válthatók ugyanott ruhanélkül egy naptári óra 1 forintért, egész időnyre 3 frtért. Fürdő-jegy nélkül senkinek sem szabad fürdőzni és az érdekelteken kívül a zárt helyiségbe lépni. 4. A fürdéshez szükséges ruhaneműek az uszoda helyi- ségében kaphatók. Egy uszogatya ára egyszeri használatra 2 kr, egy lepedő ára 3 kr, egy kendő ára 1 kr. 5. A városi uszómester köteles mindenkinek, ki uszni kíván tanulni, tetszészerinti számban egy leczkét, fürdő- és ruhadíjon kívül, 10 kr tandíj lefizetés mellett adni. 6. Minden rendzavaró és illemt sértő magaviselet a városi rendőrség által szigoruan fog büntetett. 7. A rend és tisztség felügyeletével dr. Winkler Albert városi főorvos és Bőjthe Zsigmond v. levéltárnok urak bizatnak meg. 8. Sérelmes esetek feljegyzésére a t. közönség rendelkezésére az előcsarnokban panaszkönyv tetetik ki. 9. Kutyákat az uszodahelyiségbe vinni tilos. — A városi tanácsból — Nagy-Enyed, 1886. május 20-án. a polgármester helyett T ö r ö k, tanácsos.

— A „Közérdek” folyó május hó 16-diki 20. szá- mában megjelent és Sárdról datált levelet nem O. Veress Sándor ur írta, mit is kerelme folytán készséggel igazol a szerkesztőség.

— Legtartalmasabb lap ma közölszerés szerint a Pesti Hírlap, melyben a komoly közleményeket a mulattatókkal találjuk vegyítve, kivétel nélkül minden nap, s ez képzeli éppen fölönyét az ugynevezett lepedő-lapokkal szemben; mert benne megtaláljuk az or- szaggyűlési tudósítást oly terjedelemben, mint a legnagyobb lapok- ban, de mellette ott találjuk az úlések szellemes mulattató rajzát is Mikszáth Kálmán tollából, a mivel aztán egy más lap sem dicséked- hetik; vezérezikkeit a legkitünőbb publicisták írják s tárczáit a leg- jobb írók és journalisták; nagy gondot fordít a szerkesztőség a hasznos tudnivalókra is, mely ezéla a tudományos apróságok s a kertészeti és mezőgazdasági melléklapok szolgálnak; — azonkívül az előfizetők minden héten fülon zeneműleketet is kapnak. Valóban a hírlapol- vasó közönség nagy és öröndetes megszapordásáról tanusodik, hogy ennyit nyújthat egy lap havi 1 frt 20 krért s negyedévre 3 frt 50 krért, mely összeg a Pesti Hírlap kiadóhivatalának (Budapest, Nádor- utca 7. szám) küldendő, a hol a hónap bármely napjától kezdve elő lehet fizetni. A kiadóhivatal levelező lapon nyilvánított ohajra bárki- nek egy hétig ingyen mutatványzókat is küld.

KÖZGAZDASÁG.

Erdélyrészi boraink a budapesti kiállításon.

(Végső.)

A traminer ugyan felséges bor, de itthon leg- nehezebben adható el, azonkívül kezelése sok bajjal jár, mert rendkívül könnyen török. Budapesten még a rajnai rizlingnél is nagyobb sikert aratott, mint az osztályozás- ból kitűnik:

kitűnő volt	50%
jeles „	25%
jó „	10%
közepes	15%

A traminer igen erőteljes, rendkívül finom illatu bor, szeszartalma 8-9-től 14-7%-ig megy fel, saványa kellemesen 0-46 és 0-80 között mozog. A kóstoló csar- nokban valameányi boraink között a traminer volt a leg- keresettebb.

Sauvignon és Semillon, a „Sauterne borát adó híres ikrek”, sok és erős illatjukkal, tartós zamatjukkal és a sajátos erővel-tüzzel a országos kiállításon is hódítottak. Egy harmaduk kitűnő, másik harmaduk jeles, közepes csak egy volt; a szesz 11-5—15-2% ig, a sav 0-44—70-ig terjed. E fajok termelése nálunk szép lendületnek indult és a kereskedők figyelmét is felkelti.

Az olasz (welsch) rieslingnél elmondhatjuk, hogy „jött, látott és győzött.” Majdnem minden mint „kitűnő” kapott és csak azt sajnáljuk, hogy e nálunk rendkívül hiányos, igénytelen és értékes bor oly kevés számmal szerepelt. A nélkül, hogy tulerős lenne. — 9,8—12,8% szesz — tüzelt és testtel bir és arányos savtartalom 0,38—0,76 kiváló szelidséget kölcsönöz neki.

A fehér burgondi kevéssé majdnem kizárólag borkereskedők által jutott bemutatásra, de igen magas kitüntéseket nyert.

Carbenet boraink közepesen voltak képviselve és nem is vettek ki nagyobb sikert, kitűnőnek csak egy találtatott, a jó és közepes minőség tulnyomó volt. Még így is azt hiszem — magamat sem véve ki — hogy a 82-iki és 83-iki borok érdemen felül lettek becsülve. Carbenetünk igen széles bor, a mennyiben 10 és 13% között mozog, a sav azonban a 0,75 öt pro mille nem lépi át.

Az elől említett aszali boroktól eltekintve, még számos borral találkozunk a lajstromban, melynek hovatörölása iránt zavarban vagyunk; mert „Zamatos”, „Cabinet”, „Chateau” nevek alatt bujkálnak; vagy pedig egyéb cízra nevet viselnek, mint „Erdély gyöngye”, „Sziklabor” stb. Minden jó bor kisebb-nagyobb mérvben zamatos; ezt a kifejezést tehát még valahogy lehet érteni! De hogy a „Chateau” jelzéssel mit akarnak mondani, azt nehéz kitalálni; mert ez nem egyéb, mint a francia elnevezés-badar ntánzása, a nélkül, hogy tudnák, hogy e szó ottan mit jelent! Franciaországban ugyanis, kivált Bordeaux vidékén a borok minőség szerint szigorúan osztályozva vannak úgy mint: Chateau, Bon bourgeois, Bourgeois, Paysan stb. és senkisek meri borát „Chateau”-nak nevezni, ha ez hivatalosan ekképpen osztályozva nincs.

Egyes borvidékeink közül Aranyos Közép-Maros, Kis-Küküllő legjobban voltak képviselve, nemcsak azért, mert borai jók, hanem azért is, mert ott a szőlőműködés nem oly rest, mint másutt. Többek között maga Torda igen nagy haladást tett!

Ezekben befejeztem boraink a budapesti jury előtt való szereplésének ismertetését, a tanúság kivonását a nyájas olvasóra bízom. **Paget János.**

* **Hangyák a gyümölcsfákon.** Arra a kérdésre, hogy mikép lehet a fákat az ártalmas hangyáktól megtisztítani, egy praktikus kertész ezeket írja: Nem a hangyák tesznek kárt a fákon, hanem a levéltetűk, melyeket amazok utjukban követik, s melyek ezért a hangyák dajkájának is nevezetnek. A levéltetűk ugyanis kiszívják a levelek és a gyenge hajtások nedvét, azt édes ragadós tiszta folyadékáá dolgozzák át, mely a levelekre száradván, bedugja azokat a lynkaesokat, melyeken át a levél lélegzik, minek következtében ez hervadásnak indul, elsatnyul és végre idő előtt lehull. Ezt az édes nedvet keresik a hangyák s hogy minél többhöz jussanak, szipolyaikkal esiklandozzák a levéltetűket, melyek ezen inger hatása alatt még többet kibocsátanak magukból s így a hangyák ugyszólván megfejjik azokat. A fejő hangya egyik levéltetűtől a másikhoz megy, mindaddig míg tele nem szitta magát, a nélkül, hogy a levéltetűnek ártana. A hangyák öröket is állítanak a levéltetűk csoportja mellé, hogy más ellenség meg ne támadhassa azokat. Tehát nem hangyákat, hanem a levéltetűket kell irtani. Majdnem minden fának meg van a külön levéltetűje. Kiirtásukra legjobb szer a füstölés, melyet azonban mindjárt az első jelentkezésnél, tehát áprilisban és májusban kell alkalmazni. Dohánypor szintén hatásos szer a levéltetű ellen. A füstölés legalkalmasabban pipával történik, ha abba erős és minél bűdösebb dohányt tömünk s a füstöt ráfújuk a megtámadt levelekre és pedig nem úgy, hogy a füstöt először szánkba szívjuk, hanem úgy, hogy ha a pipa már javában ég, a száron át abba fújunk, miáltal elég erős füstöt csinálhatunk. A füstölésre legalkalmasabb idő a reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos **WOKÁL JÁNOS**

Sz. 483—1886.
tkvi.

Árverezési hirdetemény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, hogy diódi Florea Krisztina végrehajtó 58 frt tőke, ennek 1882. évi ápril 24-től járó 6% kamata, 8 frt 70 kr költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedők Florea Anna, Amália és Zsuzsanna, ugy kiskövi Florea Nikulaj érdekében czv. Florea Nikulajné ellen a diódi I. rész 102. sz. tjkben 1—3 rendszám alatt foglalt fekvőségei 352 frt megállapított kiküldési árban, — mely terhelte van 1/2-ed részben Florea Nikulajné Gefta életfogytiglani haszondrvezeti jogával — Diód község előjárósági helyiségében 1886. évi május hó 27-én délelőtt 9 órákor tartandó nyilvános árverésen kiküldési áron alól is eladának.

Venni szándékozók kötelesek a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni.

A vételért pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megvezetett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Diód község előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1886. február 25-én.

Sz. 6810—1885.
tkvi.

Árverési hirdetemény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtó 100 frt 39 kr adótké, ennek az esedékességétől járó 6% kamata 6 frt költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Bin Juonnak a farkastelki 57. sz. tjkben A+1—14. rendsz. alatt foglalt fekvőségei 307 frt 17 kr megállapított kiküldési árban Farkastelke község előjárósági helyiségében 1886. évi június hó 1-én délelőtt 10 órákor tartandó nyilvános árverésen kiküldési áron alól is eladának.

Venni szándékozók kötelesek a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánítt értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni.

A vételért pedig vásárló árverezés jogerőre jutása után a feltételek szerint 3 egyenlő részben köteles a feltételekben megvezetett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Farkastelke község előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1886. január 23.

Sz. 2877—1885.
tkvi.

Árverési hirdetemény.

Az abrudbányai kir. járásbíróság, mint tkönyvi hatóság által közzé tétetik, hogy Aitai János végrehajtónak Janki Pálné Neimer Genovéra végrehajtást szenvedő ellen 316 frt tőke, 1882. évi február hó 25-től járó 8% kamata, 26 frt 80 kr költség s járuléai behajtása végett az abrudbányai kir. járásbíróság területéhez tartozó Verespatak községi 417., 418. sz. tjkben foglalt következő ingatlanok — 1881. évi LX. t. cz. 156. §. d.) pontja értelmében — egészben: 417. sz. tjkben 828. hr. sz. kőház 400 frt, a 418. sz. tjkben 830. hr. sz. faház 542 szám alatti, 831. hr. sz. kert, 1900 hr. sz. ardő, 1908. I. 1909., 1915. helyr. sz. kaszálók 275 frt kiküldési árban Verespatak községben a község házával megtartandó nyilvános bírói árverésen 1886. évi június hó 9-én délelőtt 10 órákor beesáron alól is, a beesár 10%-nak a bírói kiküldött kezehez leendő előleges letétele mellett, el fognak adatni.

Vevő köteles a vételárnak felét azonnal, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425. számú igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

A m. kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság
Abrudbányán, 1885. évi december hó 18-án.

Gelci,
m. k. járásbíró.

ÓVÁS.
Óra intjük a t. cz. közönséget, hogy napról-napra többen utánozzák készítményeinket pl. a hollandiai gabona kómezők, Curaçot, Crème de Cacao, Vanília Crémet, különösen pedig az általunk először gyártott **COCAÏN-SECT-et**, melynek bevásárlásánál kérjük arra ügyelni, hogy hatóságilag bejegyzett védjegyünk a palackba bevéve legyen. A mi **Cocaïn-SECT-ünk**, melyet dr. Ludvig, a bécsi köz-kórház vegytani intézetének főnöke vegyelemzett s jóváhagyott kiváló józún, vitamitól hat s hosszabb használat mellett minden emésztési zavart megszüntet, ugyszintén a gyengésség érzést is.
— I eredeti palack ára 1 frt 20 kr. —
Likőreink, Édes pálinkáink kaphatók a birodalom minden kiválóbb fűszer- és esemege kereskedéseiben, ezútközösztaliban és kávéházaiban.
Amst-rdami Likőrgyár-hizományi tárlat Mödling, Bécs mellett.
Aruraktár N.-Enyeden **BISZTRITSÁNY LAJOS** urnál.

64 szer kitüntette 40 évi fennállása óta
Nem tudtam aludni, a Hoff J.-féle egészségi maláta-eszkoládé nekem az alvást és étvágyat visszaadta. **Lorencz Antal**, tanár. Petrinza, 1885. február.

Egyedül csak Hoff János-féle **malátakivonat egészségi sört** kell kéri. Kellemes ízű hatalmas ital. A legjobb nyílt és életentartó szer az üdülők, sorvadásban, mell-betegségben, tüdőbajban szenvedők számára és valamennyi idült betegségben.

Malátakivonat esokoládé, vérszegénység, lesorványodás, gyengeség, idegesség, álmatlanságnál.

Konzentrált malátakivonat gyermekeknek valódi unikum. Oly egyéneknek, kik a sört nem szeretik, vagy kiknek természeté be nem veszi, a tüdőbajknál, köhögés és görvénykóránál.

Hálanyilatkozatok
az étrendi malátakivonat gyógytápszerk feltalálójáaoz, melyek mar 40 év óta jónak bizonyultak.

Legfelsőbb császári királyi, hercegi, fejedelmi nyilatkozatok

a Hoff János-féle étrendi malátakivonat tápgyógyszer készítmények felől, kiknek udvari orvosai a Hoff János-féle malátakivonat egészségi készítmények használatát a legmelegebben ajánlják.
I. Vilmos német császár: „Szép malátakivonata.” I. Ferencz József Ausztria császára: „Szivesen kitüntetem önt.” A szász király: „Jótekonny az anyakirálynénak.” A dán király: „Észletem gyógyhatását.” Meklenburg-schwerini nagyherceg: „Elismerésem.”

HOFF JÁNOS urnak
a legtöbb európai fejedelmek udvari szállítója, cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkeresztnek tulajdonosa, magas porosz és német rendek lovagja. Gyár Bécsben **Graben Braunerstrasse 8.**

Raktárak Nagy-Enyeden:
KOVÁCS JÓZSEF és VARRÓ FERENCZ gyógyszerüzaraiban.

Ny. Wokál János gyorssajtóján Nagy-Enyeden.

Sz. 6814—1885.
tkvi.

Árverési hirdetemény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtó 129 frt 08 kr adótké, ennek az esedékességétől járó 6% kamata, 6 frt 58 kr költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedők Irfólla Vasília és neje Szii Máriaanak a farkastelki 71. sz. tjkben A+1—18. rendsz. alatt foglalt fekvőségei 375 frt 58 kr megállapított kiküldési árban Farkastelke község előjárósági helyiségében 1886. évi június 1-én délután 3 órákor tartandó nyilvános árverésen kiküldési áron alól is eladának.

Venni szándékozók kötelesek a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánítt értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni.

A vételért pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után az árverési feltételek szerint 3 egyenlő részben köteles a feltételekben megvezetett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Farkastelke község előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint tkkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1886. január 23-án.

Farkas Mór
részös eszma és cipőgyárak gyára kiesznyben és nagyban „A vadász eszma” Budapestben.
Király-utca 44. sz.
Van szerencsem n. e. vevoimnek tisztelettel tudomásukra juttatni, miszerint az eddigi Kisdófa-utca 7. szám alatt létezett **Czipőárúk gyáramat** és gazdagon felszerelt lábbeli raktáramat nagyban és kiesznyben Király-utca 44. sz. alatt nyitottam meg, mely alkalommal batorokodom előnyösen ismert **URI-, NŐ- ÉS GYERMEK-LÁBBELI** gyártmányaimat ajánlani. Készítményeim kivitel, tartosság és mint az alább közölt részletes arszabály mutajta, jutányosság által tűnnek ki.
Czipőárúk hölgyeknek:
Fin. lasting ezigos topán 3.— Regatta czipők finom
zergébőrből 3.25 lasztíngból 2.20
kiből 4.— fin zergébőrből 2.50
lakkbőrből 4.— vászon turista drapp 2.50
Czipőárúk urak részére:
Jó vishőrből 3.20 Kid borjúbőr fejéssel 4.50
Mainzi borjúbőrből 4.— lakkbőrből 5.—
Zegébőr regatta 3.50. Pinezés czipők lasztíngból vagy zergébőrből 2.50. Gyermekek-czipők 1 firtól felfelé, női komot-czipők 1.20-tól felfelé, részös eszma 2 firtól felfelé, valamint a többi árúk is a legjutányosabb ár mellett.
FARKAS MÓR
czipőárúk gyára Budapestben, Király-utca 44. sz.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek és a nem tet-sző árúk készséggel visszacsordítnek. 1-6

A legtöbb eszma, kir. fejér, delmi herceg, udvari orvosai által melegeen ajánlva.
Óvatosság a vásárlás körül.
Extractum Malti
Johann Hoffii. Kapható valamennyi gyógyszerüzárban, minden nagyobb kereskedésben; világosan csak ezt kell kéri.

1886. Gyógyjelentések. 1886.

Hogy mennyire használt a t. urnak nevével viselő Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör idült mellbajban és mennyire van bizalmam annak kitűnő gyógyerejében, azáltal igazolom, miszerint ismét kérek 8 palack maláta-kivonat egészségi sört és 4 zacskó maláta-cukorkát, de ugy kérem, hogy 4 palack sör és 2 zacskó cukorka külön csomagolva legyen egyiket nevenem, a másikat Varga János, szinte esanyi lakos és birtokos nevére, ki szinte mellbajban szenved és én ajánlottam neki.
Zala-Csány, 1886. márczius 1-én.
Erdős Ignác, plébános.

Via Arad, Maros-Illye, Erdélyben, 1886. márczius 5.
Tek. urnám! Felkérem önt, nekem a vasuton gyors-szállítványal 28 palack Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sört, melyet én már gyakran, mint kitűnő erősítő szert használtam, küldeni ezimre: gróf Vas Hortensziának utánvételt mellett. **Vas B. grófnő.**

Vigyázat a vásárlásnál! Francia-, Angolország, Hollandia, Belgium, Amerika, ugymint Európa minden elsőrendű orvosi rendelik minden gyógyszerüzárban: eredeti **Extractum Malti Johann Hoffii**, hogy a beteg és javuló egészségük helyreállítására a valódit meg is kapja, mert csak a Hoff János-féle egészségi malátakivonat gyártmányok 40 év óta jónak bizonyultak és 10,000 beteg felgyógyulását elősegítették. Az eredeti Hoff János-féle egészségi maláta-gyógytápszerk diákjai dobozokon foglaltatik a védjegy (tojásdad arzekepe, aláírása és felirása a feltalálója Hoff Jánosnak, mint a maláta-kivonat egyedüli feltalálójának) és nem lehet a közönséget eléggé övni, pontosan az eredeti védjegyre ügyelni.

Árak: A valódi Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörének 1 palack 60 kr. 11 palack 6 frt 60 kr. 28 palack 16 frt 58 palack 32 frt. — 1/2 kilo maláta-cukorkádé I. 2 frt 40 kr. 1/2 I. 30 kr. II. 1/2 kilo I frt 60 kr. 1/2 kilo 90 kr. Maláta-cukorkák I zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kivonat 1 üvege 1 frt 1.12, kisebb 70 kr. — 2 frton alól nem küldetik semmi.

A legelső gyógyjelentés, testeresítő Hoff János-féle maláta-kivonat esokoládé, (vérszegénység, székelybetegség, tüdőbaj, haszondrvezetés, 40 év füzlet-fennállása óta 64-szer hat kitüntetés.)
4-6

Szerkesztői
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATAL
hova lap szellemi közlemények
Kiadóhivatal
Wokál János könyv- és papírgyártó üzeme az előfizetések bementésénél
Kéziratok nem ad

(B.) A nap elelőtt, egy föld „országgyűlés” képviselő interpe erdélyrészi képviselkban létesítés eredménye? Err hogy a kormány ezéla felhasznál és ennek állami ha a fennálló igényeknek kell e válasz mi reá ki szomorú vis találja. — Az os gyar földhitelinté telintézete, most s a pesti hazai hitelt adnak, de szu idő múlva? a nemzetiségi i elöl nem teveszt denütt létező üg rész népét, s a rásuk által köm a magyar város Már ha ez jeszkedni; ha a lyamot tudja zá kérdjük: miféle jelzett pénzintéz rásuk, terhes fe tététek körmei vagonát.
De tovább tetében a föld-pénzintézetek ál

T
A
Helyet, tisz fétának, mert ba nyg érteném a sz Elek barátom Mu olaj is érzett a s én sorom.
Mert pl. ho mit az udvar ittl az a r i s z t o k r jel szólt a zene! udvari fogatok u nak!) — A kö z kiszellőztettek (m tásnak!) — A kir mindennel meg
En nem ér nasz minden tere gálják a közáll teljes! Ki hinné igaz voltát? Vala tatunk igazat.
Alig ment A Tisztelt Ház k ülésél, de a fagy száritá a „termék se terem. Már sz is marada a bám